

ชุมชนกับการธำรงรักษาฐานประชาธิปไตยชุมชน : กรณีศึกษา

ชุมชนควนรู อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา

Community and the preservation of community
democracy : A Case study of Khuanru Community,
Rattaphum District, Songkhla Province

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ โยธี

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยคณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ประจำปีงบประมาณ 2563 สัญญาเลขที่ POL6304157

๖๓๐

เลขหมู่.....	
Bib Key.....	455333
๑๘ / ๑๖ / ๒๕๖๖	

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการประชาธิปไตยชุมชนและเพื่อค้นหาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการธำรงรักษาฐานประชาธิปไตยชุมชนของชุมชนควนรู อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา รวมถึงเพื่อค้นหาตัวแบบหรือแนวทางในการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นโดยใช้ประชาธิปไตยชุมชนเป็นฐาน ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยการถอดบทเรียนชุมชน การสัมภาษณ์เชิงลึก สนทนากลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วม

ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาการประชาธิปไตยชุมชนของชุมชนควนรู แสดงให้เห็นได้ 4 ประการคือ 1) การก่อร่างสร้างฐาน ประกอบด้วย การก่อเกิดโดยวิถีชีวิตและการก่อเกิดโดยนโยบายของรัฐ 2) การพัฒนาคุณภาพประชาชน ประกอบด้วย การบริหารจัดการการเมืองภายในชุมชน, การค้นพบแนวทางในการพัฒนาชุมชน และการปรับตัวของชุมชน 3) การขยายฐานประชาธิปไตยชุมชน ประกอบด้วย การใช้แผนแม่บทชุมชน และการใช้องค์กรชุมชนเป็นเครื่องมือสู่ความสำเร็จ 4) การหลอมรวมองค์กร เป็นการสอดประสานองค์กร 3 ประสานคือ ท้องที่ ท้องถิ่น ชุมชน และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการธำรงรักษาฐานประชาธิปไตยชุมชนของชุมชนควนรู คือ ปัจจัยภายในชุมชน ได้แก่ 1) ด้านบุคคลและผู้นำ 2) ด้านกลุ่ม - องค์กร ประกอบด้วย เศรษฐกิจมวลรวมระดับชาติ, โครงสร้างสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอันส่งผลกระทบต่อความเชื่อของประชาชน, การคุกคามของโรคติดต่อโควิด 19, ด้านสังคมและวัฒนธรรมและศาสนา 3) ด้านสถาบันการปกครอง คือการหยุดชะงักของกลไกการปกครองท้องถิ่น และการถูกคุกคามจากกลไกการเมืองระดับชาติ 4) ปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรมและศาสนา ทำให้ประชาชนได้เข้ามารวมตัวกันในกิจกรรมทางศาสนาบ่อยลง และปัจจัยภายนอก คือ 1) ด้านการเมือง เป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองระดับชาติที่สร้างความเปลี่ยนแปลงและส่งผลกระทบต่อ การปกครองท้องถิ่นและโครงสร้างทั้งระบบ 2) ด้านเศรษฐกิจ ที่เกิดจากนโยบายของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายด้านการเกษตร 3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกซึ่งส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางสังคมในทุกระดับ 4) ภัยคุกคามจากโรคติดต่อโควิด 19 ทำให้สังคมชุมชนต้องหยุดชะงักในทุกมิติ ทั้งนี้ตัวแบบหรือแนวทางในการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นโดยใช้ประชาธิปไตยชุมชนเป็นฐาน เป็นการแบ่งความสำคัญของการพัฒนา 2 ส่วนหลักคือ การพัฒนาบุคลากรระดับรองลงมาคือ พัฒนาองค์กร โดยเป็นการพัฒนาใน 3 ระดับคือ 1. ระดับการสร้างฐานคิด 2. ระดับการพัฒนาศักยภาพบุคคล 3. ระดับปฏิบัติการกิจการชุมชน โดยหลักสำคัญเป็นการมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และเกิดการปรึกษาหารือกันอย่างมีวิจารณญาณ และการหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน

คำสำคัญ: ชุมชน, การธำรงรักษา, ประชาธิปไตยชุมชน

Abstract

This study aims to study the development of community democracy in order to identify factors that hinder the preservation of the community democratic base of the Quan Ru community. This includes finding models or approaches to developing local government using community-based democracy. Qualitative research methods have been used by taking community lessons, in-depth interviews, and group discussions which include participatory and non-participatory observations

The study found that the development of community democracy in the Quan Ru community. There are 4 things that can be demonstrated: 1) base formation consisting of being born by way of life and being born by state policy, 2) the development of the people's sector consisting of political management within the community, the discovery of community development guidelines and adaptation of the community 3) Expanding the community democracy base consists of using a community master plan and using community organizations as tools for success 4) Organization fusion as coordination of 3 organizations: locality, locality, locality, etc. The factors that hinder the preservation of the community democracy base of the Quan Rou community are factors within the community, namely: 1) individuals and leaders, 2) groups – organizations, consisting of The national gross economy, rapidly changing social structures affecting people's beliefs, the threat of COVID-19, social and cultural and religious aspects 3) the institutional aspects of governance are the disruption of local government mechanisms and the threat of national political mechanisms 4) social, cultural and religious factors, resulting in fewer people gathering in religious activities. External factors are: 1) Political is a national political phenomenon that changes and affects local government and the whole system structure 2) Economic aspects caused by government policies affecting local communities, especially agricultural policies, 3) Social and cultural aspects, which are rapid changes in the world that affect social structures at all levels, 4) The threat of COVID-19 has disrupted the community society in all dimensions. The model or approach to the development of local government using community democracy as a base is divided into 2 main areas of development: personnel development, followed by organizational development, which is developed in 3 levels: 1. Building a base of thought, 2. Level of development of individual potential, 3. The main focus of community affairs operations is on people's participation and critical consultation and integration

Keywords: community, Healing, community democracy